

ДОНБАСЬКА ДЕРЖАВНА МАШИНОБУДІВНА АКАДЕМІЯ
ФАКУЛЬТЕТ ЕКОНОМІКИ ТА МЕНЕДЖМЕНТУ
КАФЕДРА ФІЛОСОФІЇ ТА СОЦІАЛЬНО-ПОЛІТИЧНИХ НАУК

СИЛАБУС

Дисципліна «Інформаційні війни»

2 семестр 2019/2020 навчальний рік

Викладач:	<i>Шимко Олена Володимирівна, кандидат історичних наук, старший викладач кафедри «Філософії та СПН»</i>
Кредити та кількість годин:	<i>5 кредитів ЕКТС, години: денна форма навчання: лекції – 36 годин, семінарські заняття – 18 годин</i>
Статус дисципліни:	<i>обов'язкова</i>
Мова навчання:	<i>українська</i>
Форма навчання:	<i>очна</i>

Донбаська державна машинобудівна академія

ПОГОДЖЕНО

Декан Фем
Проф. Мироненко Є.В.

«____» _____ 2020 р.

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні кафедри «Філософії та СПН»
Завідувач кафедри _____
Протокол № «____» _____ 2019 р.

ПОГОДЖЕНО

Гарант освітньо-професійної програми
«Політологія»
Ст. викл. Кваша О.П.

«____» _____ 2019 р.

I. Опис навчальної дисципліни

Необхідність зумовлена тим, що протягом всього існування світ зазнав різноманітних змін, які мали як позитивні, так і негативні наслідки. Міжнародні відносини вступили в еру нової постбіполярної системи. Вона є результатом світового прогресу та активних глобалізаційних процесів. Суспільство увійшло в сучасну інформаційну епоху і разом з тим отримало нові загрози для власної безпеки як індивідуальної, так і міжнародної. XXI століття, без вагань, можна назвати «століттям інформаційного прориву», адже в цей час інформація набула неабиякого статусу на всій планеті Земля.

Позитивними сторонами використання інформації є науково-технічний прогрес, розвиток інноваційних технологій, широка база інформаційних ресурсів та задоволення інформаційних потреб суспільства. На жаль, інформацію почали використовувати як засіб маніпулювання громадською думкою та спосіб деморалізації суспільства. Цей негативний процес і призвів до нового явища у міжнародних відносинах, яке отримало назву «інформаційні війни».

II. Мета та завдання навчальної дисципліни

Вивчення процесів агресивного розповсюдження інформації і варіантів створення сприятливих контекстів для успішного проведення комунікацій. Студент повинен вміти: орієнтуватися в обігу міжнародної інформації конфліктогенного змісту; аналізувати методи, способи, засоби подачі політичної інформації, інформаційного впливу, маніпулювання; аналітично оцінювати інформаційне протистояння держав та агентів внутрішньодержавного значення; розрізняти основні види інформаційної війни, інформаційного домінування, інформаційного впливу, інформаційної зброї.

III. Результати навчання

За результатами навчання слухачі зможуть:

Знати:

- комплекс теоретичних та методологічних основ міжнародної та внутрішньої боротьби в інформаційній сфері;
- прикладні аспекти ведення інформаційних війн;
- основи правових особливостей забезпечення інформаційної політики та інформаційної безпеки держави.

Вміти:

- орієнтуватися в обігу міжнародної інформації конфліктогенного змісту;
- аналізувати методи, способи, засоби подачі політичної інформації, інформаційного впливу, маніпулювання;

Оволодіти навичками:

- аналітично оцінювати інформаційне протистояння держав та агентів внутрішньодержавного значення;
- розрізняти основні види інформаційної війни, інформаційного домінування, впливу, зброї.

IV. Програма навчальної дисципліни (структура дисципліни)

№ з/п	Назви змістових модулів і тем	Кількість годин (денна форма)				
		Усього	в т.ч.			
			Л	П (С)	Лаб	СРС
Змістовий модуль 1 Інформаційні війни						
1	Еволюція засобів передачі інформації.	11	2	2		7
2	Інтенсифікація інформаційних процесів і національна політична еліта.	11	2	2		7
3	Еволюція інформаційного протиборства.	20	8	2		10

4	Теорія інформаційної війни.	13	4	2		7
5	Інформаційна зброя.	13	4	2		7
6	Маніпулятивні технології інформаційної війни.	13	4	2		7
7	Інформаційна безпека.	13	4	2		7
8	Холодна війна.	13	4	2		7
9	Інформаційний вплив сучасних ЗМІ.	13	4	2		7
Усього годин		120	36	18		66

V Теми семінарських занять

№ з/п	Вид і тема заняття
1	Еволюція засобів передачі інформації.
2	Інтенсифікація інформаційних процесів і національна політична еліта.
3	Технології інформаційного протиборства.
4	Теорія інформаційної війни.
5	Інформаційна зброя.
6	Маніпулятивні технології інформаційної війни.
7	Маніпулятивні технології інформаційної війни.
8	Холодна війна.
9	Інформаційний вплив сучасних ЗМІ.

VI. Порядок оцінювання результатів навчання

Перелік обов'язкових контрольних точок для оцінювання знань студентів

№	Назва і короткий зміст контрольного заходу	Мак балів	Характеристика критеріїв досягнення результатів навчання для отримання максимальної кількості балів
1	Написання реферату	40	Студент здатний продемонструвати достатній рівень опанування основних положень з обраної тематики, демонструвати знання відповідної літератури, вміння аналізувати матеріал, робити узагальнення та самостійні висновки.
2	Модульна контрольна робота №1	60	Студент продемонстрував достатній рівень знань з тем першого модулю, що відповідають програмним результатам навчання з дисципліни.
Поточний контроль		100	-
Підсумковий контроль		100	Студент продемонстрував достатній рівень знань з тем першого модулю курсу, що відповідають програмним результатам навчання з дисципліни.
Всього		100	-

VIII Критерії оцінювання сформованості програмних результатів навчання під час підсумкового контролю

Синтезований опис компетентностей	Типові недоліки, які зменшують рівень досягнення програмного результату навчання
Когнітивні: - студент здатний продемонструвати знання і розуміння особливостей інформаційних воєн; - студент здатний продемонструвати знання і розуміння головних проблем інформаційних воєн, понять, концепцій і підходів, що лежать в основі розвитку предмету інформаційні війни; - студент здатний продемонструвати знання і розуміння видів інформаційних воєн, їх значення та розвитку.	75-89% - студент припускається несуттєвих помилок у описі змісту знань і розуміння особливостей інформаційних воєн, припускається несуттєвих помилок при демонстрації знань і розуміння головних проблем інформаційних воєн, понять, концепцій і підходів, що лежать в основі розвитку предмету інформаційні війни, припускається несуттєвих помилок при визначенні видів інформаційних воєн, їх значення та розвитку.
	60-74% - студент припускається суттєвих помилок у описі змісту знань і розуміння особливостей інформаційних воєн, припускається суттєвих помилок при демонстрації знань і розуміння головних проблем інформаційних воєн, понять, концепцій і підходів, що лежать в основі розвитку предмету інформаційні війни, припускається суттєвих помилок при визначенні знання і розуміння видів інформаційних воєн, їх значення та розвитку.
	менше 60% - студент не може обґрунтувати свою позицію стосовно змісту знання і розуміння особливостей інформаційних воєн, не може самостійно визначити і пояснити розуміння головних проблем інформаційних воєн, понять, концепцій і підходів, що лежать в основі розвитку предмету інформаційні війни, дає невірне визначення видів інформаційних воєн, їх значення та розвитку.
Афективні: - студент здатний критично осмислювати матеріал; аргументувати власну позицію оцінити аргументованість вимог та дискутувати у професійному середовищі; - студент здатний співпрацювати із іншими студентами та викладачем; ініціювати і брати участь у дискусії, розділяти цінності колективної та наукової етики	75-89% - студент припускається певних логічних помилок в аргументації власної позиції в дискусіях на заняттях та під час захисту індивідуальних завдань, відчуває певні складності у поясненні нефахівцю окремих аспектів професійної проблематики
	60-74% - студент припускається істотних логічних помилок в аргументації власної позиції, слабо виявляє ініціативу до участі у дискусіях та індивідуальних консультаціях за наявності складності у виконанні індивідуальних завдань; відчуває істотні складності при поясненні фахівцю або нефахівцю окремих аспектів професійної проблематики.
	менше 60% - студент не здатний продемонструвати володіння логікою та аргументацією у виступах, не виявляє ініціативи до участі у дискусії, не здатний пояснити нефахівцю суть відповідних проблем професійної діяльності; виявляє зневагу до етики навчального процесу.

IX ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ

№	Назва і короткий зміст контрольного заходу	Характеристика змісту засобів оцінювання
1.	Індивідуальні завдання	письмовий звіт або реферат про виконання

		індивідуального завдання; • оцінювання самостійності та якості виконання завдання в ході звіту-захисту та співбесіди
2.	Модульна контрольна робота	• стандартизовані тести; • питання до модульної контрольної роботи
	Підсумковий контроль	• питання до іспиту

Х. Рекомендована література

Х.1 Основна література

1. Воробйова І.В. Інформаційно-психологічна зброя як самостійний засіб ведення інформаційно-психологічної війни // Системи озброєння і військова техніка. – 2010. - №1(21). – С. 141-144.

2. Вилко В.М. Інформаційно-психологічне забезпечення Збройних сил США в локальних війнах і збройних конфліктах 1950-2000 рр. (Історичний аспект). – К.: НАОУ, 2005. – 216 с.

3. Горбулін В. Світова гібридна війна: український фронт: монографія / за заг. ред. В.П. Горбуліна. – К.: НІСД, 2017. – 496 с.

4. Історія інформаційно-психологічного протиборства : підруч. / [Я.М.Жарков, Л.Ф.Компанцева, В.В.Остроухов В.М.Петрик, М.М.Присяжнюк, Є.Д.Скулиш] ; за заг. ред. д.ю.н., проф., засл. юриста України Є.Д.Скулиша. – К. : Наук.-вид. відділ НА СБ України, 2012. – 212 с.

5. Інформаційна боротьба у воєнних конфліктах другої половини ХХ століття. Монографія. – К.:Альтерпрес, 2006. – 192 с.

6. Магда Є.В. Гібридна віна – вижити і перемогти / Є.М. Магда. – Х.: Віват, 2015. – 604 с.

7. Маруненко О. Зовнішні і внутрішні інформаційні війни у медійному просторі України / Олександр Маруненко // Освіта регіону. Політологія, психологія, комунікації. Український науковий журнал [Текст]. — 2011. — № 4. — С. 92.

8. Требін М. Інформаційне суспільство. Війни нової епохи / М. Требін // Віче. – 2002. – № 4. – С. 64–68.

9. Требін М.П. «Гібридна» війна як нова українська реальність [Електронний ресурс] / М.П. Требін // Український соціум. – 2014. – № 3. – С. 113–127. Хамзатов М.М. Влияние концепции сетецентрической войны на ха-рактер современных операций / М.М. Хамзатов // Военная мысль. – 2006. – № 7. – С. 13–17.

Х.2 Допоміжна література

1.Зубок М.І. Інформаційна безпека: Навч. посібник. – К.: Київський національний торговельно-економічний університет, 2009. – 133 с. – ISBN 966-629-189-4.

2. Петрик В.М., Присяжнюк М.М., Компанцева Л.Ф. Сугестивні технології маніпулятивного впливу: Навч. посібник / В.М. Петрик, М.М.Присяжнюк, Л.Ф. Компанцева – К.: ВИПОЛ, 2011. – 248 с. – ISBN 978-966-8916-16-8.

3. Софийская Н. Внешние угрозы информационной безопасности / Н.Софийская, А. Леуш // Корпоративные системы. – К., 2005. - № 6.- С. 54-57.

3. Сунь-Цзи. Застосування інформаційно-психологічних прийомів задля відстоювання інтересів держави // Персонал. - 2006. -№ 6 - С. 25-34.

4. Хайретдинов Р. Внутренние угрозы и информационная безопасность // Корпоративные системы. – К., 2005. - № 6. - С. 58-67.

ХІІ. Інформаційні ресурси в Інтернет

1. Окинавская хартия глобального информационного общества [Эл. ресурс]. - Доступно на: <http://www.ifap.ru/ofdocs/rest/okinhar.htm>
2. Информация [Эл. ресурс]. - Доступно на: <http://macedu.narod.ru/edu/summary/information.html>
3. Алёхина Г.В. Мировые информационные ресурсы [Эл. ресурс]. - Доступно на: <http://www.informatika.mfpa.ru/mir/uchebnik.html>
4. Паращенко И.П. О понятии «информация» [Эл. ресурс]. - Доступно на: http://rusnauka.narod.ru/lib/author/parashenko_i_p/1/
5. Янковский С.Я. Концепции общей теории информации [Эл. ресурс]. - Доступно на: <http://www.inftech.webservis.ru/it/information/ar2.html>
6. Беляев М.И. Милогия. Информация [Эл. ресурс]. - Доступно на: <http://milogiya2007.ru/index.htm>

ХІІІ. Політика доброчесності

Прослуховуючи цей курс, Ви погодились виконувати положення Кодексу честі¹.
Окреслимо його основні складові:

Складати всі проміжні та фінальні завдання самостійно без допомоги сторонніх осіб.

Надавати для оцінювання лише результати власної роботи.

Не вдаватися до кроків, що можуть нечесно покращити ваші результати чи погіршити/покращити результати інших студентів.

Не публікувати відповіді на питання, що використовуються в рамках курсу для оцінювання знань студентів.